

DEZE ZOMER: MASTERCLASSES MET LUIGINO BRUNI EN PAUL VAN GEEST

Wat hebben theologie en spiritualiteit economen te zeggen?

Als er één ding is dat de coronaperikelen ons leren is het wel dat thema's als algemeen welzijn, toewijding en solidariteit nu heel direct van betekenis zijn voor samenleving, politiek en economie. Zelfs thema's als schuld, genade, vertrouwen, geduld zijn actueel geworden in het publieke debat. Het zijn allemaal cruciale noties uit de theologie en de geschiedenis van de christelijke spiritualiteit die nu sterk hun sociale en economische relevantie tonen.

“The Bible has many words to offer to our economic life.”

Millennia lang is de Bijbel een enorme inspiratiebron geweest voor literatuur en kunst, recht en de sociale verhoudingen. De Italiaanse econoom prof. Luigino Bruni uit Rome, hoogleraar geschiedenis van het economisch denken: “The Bible has many words to offer to our economic life and ideas”. Tot voor kort heeft ook de economie

zich laten vormen door noties uit de Heilige Schrift. Hoogleraar Paul van Geest:

“Inmiddels zijn er weer belangrijke economen die het verschijnsel mens niet langer willen opvatten als een uitsluitend rationeel wezen dat enkel vanuit eigenbelang zelfzuchtig en doelgericht handelt. Er wordt ook in de economie gereflecteerd op noties als gratuiteit, vertrouwen, innerlijke drijfveren en intenties. Dit zijn noties die in de Bijbel en in de geschriften van de Kerkvaders rijkelijk overdacht zijn.”

Tijd dus voor een nieuwe reflectie over de betekenis van theologische thema's voor samenleving en economie.

De stichting Thomas More nodigt u uit voor een tweedaagse summerschool met prof. Luigino Bruni, prof. Paul van Geest en andere hoogleraren en inspirators.

Masterclass van de Stichting Thomas More

Economische thema's in Bijbels perspectief

Tijd: van vrijdagmiddag t/m zaterdagmiddag 21 en 22 augustus

Plaats: Conferentiecentrum Abdijhof Mariënkroon, Abdijlaan 24 te Nieuwkuijk (bij Den Bosch)

Aanmelding: info@thomasmore.nl of 073 657 9017

Meer informatie: www.thomasmore.nl

Kosten inclusief overnachting, maaltijden, koffie/thee/versnaperingen:

- studenten: € 60,-

- STM-alumni: € 110,-

- overige belangstellenden: € 190,-

De prijzen zijn exclusief lakenpakket en handdoeken (€ 12,50).

Het programma wordt RIVM-proof uitgevoerd.

De fysieke presentie van prof. Bruni is onder voorbehoud van de corona-ontwikkelingen in Europa.

Mocht hij in augustus niet kunnen reizen dan wordt zijn participatie langs digitale weg gerealiseerd.

Presentatie nieuwe directeur Carlien Geelkerken

Per 1 september treedt Carlien Geelkerken aan als directeur van Stichting Thomas More. Zij volgt drs. Jef van de Riet op, die met pensioen gaat. Mr. Carlien Geelkerken, LL.M. (40) was hoofd onderwijs van de *Tilburg Law School* en later van *Jheronimus Academy of Data Science (JADS)*. Verder is zij als trainer verbonden aan de opleiding tot vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen en integriteit. Geelkerken wordt tevens directeur van het Verband van Katholieke Maatschappelijke Organisaties (VKMO). Enkele woorden van de aanstaande directeur.

Het persbericht waarmee mijn komst bij de Stichting Thomas More aangekondigd werd is door diverse christelijke media opgepakt met koppen als 'Protestant wordt directeur'. Het zal u niet verbazen dat ik ook in de sollicitatieronde de vraag gesteld kreeg: Maar hoe ziet u dat? En ineens kreeg wierrook in dat gesprek de hoofdrol. We schoten allen in

de lach. Wierrook als het kenmerkende verschil tussen katholiek en protestant... Ik kon naar waarheid zeggen dat ik geniet van de katholieke liturgie, inclusief de wierrook. Juist in deze tijd zie ik hoe rituelen hun waarde bewijzen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan het opsteken van een kaarsje, om zo op afstand toch nabij te kunnen zijn.

Door de coronamaatregelen vindt er op dit moment geen fysiek onderwijs plaats op onze universiteiten, zelfs niet in de vorm van *privatissima*. Voor de Stichting Thomas More gold dat de Romereis met de studenten van het studieprogramma geen doorgang kon vinden. Deze studiereis is het hoogtepunt en de afsluiting van het programma. De reis is

nu verplaatst naar oktober en ik hoop van harte dat we deze reis dan alsnog met elkaar kunnen beleven. Gelukkig grijpen studenten en alumni van de Stichting wel naar digitale middelen om vorming, gesprek en reflectie voort te zetten. Maar enkele activiteiten van de Stichting zijn stil gevallen en dat op een moment waarop ik merk dat de kernwaarden van het Katholiek Sociaal Denken ineens bijna gemeengoed geworden zijn.

Zo wordt eenieder van ons nu geconfronteerd met vragen waarbij het gaat om waar- digheid, om solidariteit en om het vorm- geven van en bijdragen aan onze samenleving. Of je nu arts bent en aan het bed staat van de mensen die getroffen zijn door het virus, econoom bent en na moet denken over de financiële gevolgen van deze crisis of een jurist die zich de vraag stelt of een Corona-app wel te verenigen is met de privacywetgeving. Het laten meewegen van de waarden waarvoor het Katholiek Sociaal Denken staat, kan helpen bij het vinden van een balans tussen de medische, economische of juridische aspecten aan de ene kant en de ethische dilemma's aan de andere kant. Ik zie ook buiten het ziekenhuis of de academische wereld, in het leven van alledag mooie initiatieven zoals #samensterk of #nietalleen, waardoor het christelijk

sociaal denken ineens handen en voeten geven wordt. Zal deze crisis dan een kans worden? Zouden we iets van dat *bonum commune* en van die solidariteit mee kunnen nemen in ons nieuwe normaal? Hoe kunnen we daar als Stichting Thomas More aan bijdragen? En hoe doen we dat als we nog langere tijd moeten leven in een 1,5 meter maatschappij? Spannende vragen.

“Ik gun iedere student

een blik over de rand

van wat vanzelfsprekend is.”

Ik heb gesolliciteerd naar de functie van directeur bij de Stichting Thomas More, omdat ik mij met hart en ziel in wil zetten voor dat waarvoor de Stichting staat. Hoewel binnen academia steeds meer aandacht is voor *Bildung*, denk ik dat de *Bildung* die de Stichting Thomas More biedt uniek is. Studenten, promovendi en anderen worden uitgedaagd om over de grenzen van het eigen vakgebied uit te stijgen. Dat uitstijgen boven de grenzen van het eigen vakgebied deed ik zelf tijdens mijn studie in Berlijn, toen ik deelnam aan een studiegroep over recht- spraak in het Derde Rijk, een tijd waarin vaak zonder grote wetswijzigingen enorm

onrecht rechtens werd. Het gesprek hierover met theologen, filosofen, historici en ons als juristen was een verrijking. En ik gun iedere student die blik over de rand van dat wat door je studie vanzelfsprekend geworden is.

Mijn start bij de Stichting Thomas More begint op 1 september. Ik hoop dat we elkaar tegen die tijd fysiek weer kunnen ontmoeten. Ik stel mij mijn start deels voor als een zoekend verkennen, met vragen naar zaken die voor katholieken vanzelfsprekend zijn. Tot nu toe is het mijn ervaring dat door deze vragen interessante gesprekken ontstaan. En ja, soms gaan die gesprekken over wierook of over witte of rode wijn. Het zullen gesprekken zijn die dienen als opmaat op de weg die ik gezamenlijk met het bestuur wil gaan: de waarden waarvoor de Stichting Thomas More staat zichtbaar en voelbaar maken voor jonge academici in de wereld van vandaag. Ik zie er naar uit.

Coronacrisis biedt kansen

De coronacrisis grijpt ook in op het werk van de Stichting Thomas More. In de eerste plaats op het praktische werk. De studiereis naar Rome en de huiskamercolleges zijn opgeschort, al worden er enkele nu via video-bijeenkomsten gehouden. Vergade- ringen en overleggen vinden digitaal en op afstand plaats. Bijzonder was de sollicitatie- procedure voor de nieuwe directeur. Dat

“De coronacrisis raakt ook direct de missie van onze stichting.”

proces heeft volledig via Skype en telefoon- gesprekken plaatsgevonden. Dat lukte wonderwel goed en zo kon Carlien Geelkerken benoemd worden. Ook de gesprekken om te komen tot een *alumni board* van de Stichting – een nieuw initiatief dat de verbinding van het bestuur en de

netwerk van *scholars* en *alumni* zal versterken – hebben via digitale kanalen voortgang gevonden.

De coronacrisis heeft ook een andere kant. Het drukt ons op een hardhandige wijze met de neus op de noodzaak om ons fundamenteel te bezinnen op de manier waarop mensen met elkaar en met de scep- ping omgaan. Dat raakt direct de missie van onze stichting: op basis van de katholieke waarden via wetenschap en onderwijs bij te dragen aan een betere wereld. We merken dat het optreden van paus Franciscus, maar ook dat van de Nederlandse kerkprovincie plots meer aandacht en waardering krijgt. Ik raad u aan nog eens de meditatie te (her) lezen die de paus op 27 maart heeft uitgesproken bij het bijzondere *Urbi et Orbi* (zie www.rkddocumenten.nl). Zijn boodschap inspireert om het werk van de Stichting met

alle kracht voort te zetten en daarmee een wezenlijke bijdrage te leveren aan een wereld, waarin begrippen als naastenliefde, rent- meesterschap, samenleven, respect, etc. weer aan betekenis winnen. De coronacrisis is voor ons aanleiding geweest om onze hoogleraren en oud-hoogleraren te vragen een column te schrijven, die we elke week posten op de STM-website, niet alleen om in deze tijd van fysieke afstand toch virtueel contact te onderhouden met onze achterban, maar ook om vanuit de katholieke traditie richtingen aangereikt te krijgen om van de crisis een uitdaging te maken tot vernieu- wing.

Jef van de Riet
Directeur

Personalisme: nieuwe aandacht voor een vitale 100-jarige

Bespreking door Paul van Tongeren van: *Rechtvaardigheid, persoon en creativiteit. Personalisme in recht en politiek.*

Claudia Bouteligier en Timo Slootweg (red.)

Wat het personalisme onderscheidt van alle andere filosofieën van de moderne tijd is niet dat zij de mens centraal stelt, maar *de manier waarop* de mens gedacht wordt: niet op de eerste plaats als denkend of kennend subject, maar als voelend, ervarend en handelend wezen; niet primair als individu, maar als altijd al verbonden met anderen, en niet als verloren in een absurde werkelijkheid maar fundamenteel verbonden met een transcendent aanbod van zin of betekenis. Tegen het individualistische en kapitalistische liberalisme verdedigt het personalisme de fundamentele sociale natuur van de menselijke persoon; tegen het communistische socialisme verdedigt het de waardigheid van elke individuele persoon. In deze genuanceerde tussenpositie ligt het hoogst actuele belang van het personalisme. Juist in een tijd waarin de grote ideologieën aan hun eigen contradicties ten onder gaan, en waarin de filosofie zonder gêne verbindingen durft te maken met en tussen voorheen elkaar uitsluitende stromingen, kan de vitaliteit van het personalisme opnieuw zichtbaar worden. De bundel *Rechtvaardigheid, persoon en creativiteit* biedt een zeer aanbevelenswaardige kennismaking met of herinnering aan deze grote en nog steeds vitale Europese traditie van denken.

Lees voor de volledige recensie van Paul van Tongeren: www.thomasmore.nl

Logia

Logia is een platform voor katholieke professionals en wordt georganiseerd door het VKMO. Als samenwerkingspartner van VKMO beveelt Stichting Thomas More dit project van harte aan voor alle katholieke professionals.

Logia heeft meerdere kringen van deelnemers door Nederland. Katholieke professionals onderzoeken in deze kringen welke betekenis pijlers als menselijke waardigheid, solidariteit, subsidiariteit en het algemeen welzijn krijgen wanneer ze worden toegepast in het werkveld van de deelnemers. Hoe kan het katholiek sociaal denken daar van waarde zijn als oplossingsrichting in de actualiteiten uit de verschillende werkvelden?

Logia heeft als doel om present te zijn in de media. De deelnemers praten niet slechts over het katholiek sociaal denken, ze kijken hoe dit denken zou kunnen leiden tot een alternatieve haalbare oplossing en willen daarover publiceren. *Logia* leidt dus tot publicaties in landelijke of regionale kranten, op de radio of televisie, in een vakbladen of op een opiniërende websites.

Logia biedt tevens de expertise aan van media-experts als Leo Fijen, Stijn Fens, Hendro Munsterman en Anton de Wit om deze publicaties tot een succes te maken.

Artikelen van *Logia*-deelnemers en meer informatie treft u op de website: www.logia.nu. Bent u geïnteresseerd of wilt u meer informatie? Neem dan contact op met Peter de Vries (pdevries@katholieknetwerk.nl, VKMO).

Attentie: gewijzigd bankrekeningnummer

Het bankrekeningnummer NL18 FVLB 0225 1806 34 van Stichting Thomas More gaat binnenkort vervallen. We verzoeken u vriendelijk vanaf heden uw gift over te maken op: NL03 RABO 0344 8952 38.

Doneren is ook mogelijk via de website van Stichting Thomas More: <https://www.thomasmore.nl/doneren/donatieformulier.html>

COLOFON

More is een uitgave van Stichting Thomas More en wordt toegezonden aan donateurs en belangstellenden. Voor het aanvragen een gratis abonnement kunt u een bericht sturen naar het secretariaat: info@thomasmore.nl.

Stichting Thomas More, voorheen Radboudstichting, vormt een netwerk van op mens en maatschappij betrokken hoger opgeleiden: kritisch reflecterende mannen en vrouwen die boven de horizon van hun studie en beroep weten uit te stijgen.

Velen in het netwerk weten zich gesteund door de rijke en veelkleurige katholieke traditie, die hen helpt bij het scherp stellen van de fundamentele vragen waarmee zij in hun persoonlijk, professioneel en maatschappelijk leven worden geconfronteerd.

Stichting Thomas More heeft de ANBI-status, d.w.z. is een Algemeen Nut Beogende Instelling. Voor haar activiteiten is zij geheel afhankelijk van bijdragen en schenkingen van particulieren en organisaties. Ook u kunt ons helpen en dat kan op een voor u fiscaal aantrekkelijke manier. Kijk voor meer informatie op onze website.

Adres	Van der Does de Willeboissingel 12 5211 CB 's-Hertogenbosch
Telefoon	073 – 657 90 17
Internetadres	www.thomasmore.nl
E-mail	info@thomasmore.nl
IBAN	NL03 RABO 0344 8952 38, t.n.v. Stichting Thomas More
BIC code	RABONL2U
Redactie	Michel Bronzwaer Inge Merks
Druk en ontwerp	Dekkers van Gerwen

De in deze nieuwsbrief weergegeven meningen zijn die van de auteurs en vallen niet noodzakelijk samen met de standpunten van Stichting Thomas More

Dit drukwerk is gecertificeerd voor de gebruikte materialen, recyclebaarheid en productiekarakteristieken.
www.c2ccertified.org

Infinite Paper Product
www.dekkersvangerwen.nl

Stichting Thomas More
voorheen Radboudstichting